

BỆNH NỨT HẬU MÔN

ThS BS Vũ Tiến Quốc Thái
Khoa Ngoại Tổng hợp

1. Định nghĩa

Nứt hậu môn là tình trạng có vết rách dạng loét hình bầu dục ở ống hậu môn kéo dài đến đường răng lược. Thường gặp ở người trẻ tuổi và trung niên.

2. Phân loại

- Cấp tính: vết rách chợt, nông, đơn giản ở ống hậu môn và thường mới bị.
- Mãn tính: Triệu chứng kéo dài hơn 8 – 12 tuần, với đặc điểm thương tổn gồm đường nứt xơ chai, u nhú phì đại và mấu da thừa.

3. Tiêu chuẩn chẩn đoán

- Táo bón.
- Đau hậu môn nhất là trong và sau khi đi cầu.
- Đi cầu ra ra máu tươi ít, dính theo phân hay giấy vệ sinh.
- Thăm hậu môn: đường nứt xơ chai ở ống hậu môn (có thể kèm da thừa và u nhú phì đại). Bệnh nhân nằm ngửa: vị trí 6 giờ có thể 12g. Tăng trương lực cơ thắt, đau, khó thăm hậu môn trực tràng.

4. Hướng điều trị

- **Tiêu chuẩn điều trị ngoại trú**
 - + Viêm rách hậu môn cấp tính.
 - + Nứt hậu môn mãn tính chưa có điều kiện phẫu thuật.
 - + Sau khi được phẫu thuật.
- **Thuốc và cách chăm sóc**
 - + Chế độ ăn nhiều chất xơ (rau cải), uống đủ nước tránh táo bón.
 - + Ngồi ngâm nước ấm nhiều lần trong ngày (>6 lần/ngày), mỗi lần 5 - 10 phút
 - + Thuốc chống táo bón: Forlax 1 gói x 2 (x3)/ngày hoặc Sorbitol 1 gói x 3 /ngày
 - + Thuốc kháng viêm, giảm đau:
 - o Paracetamol 500mg 1v x 3 / ngày, Diclofenac 50mg 1v x 3 / ngày hoặc Mobic 7,5mg (Meloxicam) 1v x 2 / ngày; hoặc
 - o Tatanol codein (Acetaminophen + Codein)
 - o Ultracet (Acetaminophen + Tramadol) 1v x 3 / ngày
 - + Thuốc kháng sinh: có thể dùng nếu là viêm cấp tính, trong 7 - 10 ngày
 - o Augmentin 1g x 2 / ngày hay các thuốc cùng nhóm tương tự. (Curam, Unasyn)
 - o Hoặc nhóm Fluoroquinolon: (Ciprofloxacin, Ofloxacin.) Cipro 0,5g x 2 / ngày.
 - o Hoặc nhóm Cefalosporin II: (Cefuroxim) Zinnat 0,5g x 2 / ngày.

5. Theo dõi, dặn dò:

- Uống thuốc đầy đủ và tái khám sau 1 tuần
- Nếu có dấu hiệu khác lạ, bất thường cần liên hệ với Bác sỹ càng sớm càng tốt.
- Ăn nhiều trái cây, rau quả, uống nhiều nước
- Tập thể dục....

6. Tiêu chuẩn nhập viện: Nứt hậu môn mãn tính có chỉ định phẫu thuật